

K Ö N Y V E K

JUHÁSZ GYULA VÁLOGATOTT VERSEI. (Szukits-kiadás, Szeged.)

Juhász Gyula költészete — és ezt őszinte örömmel állapíthatja meg az igazi irodalom és a magyar líra minden barátja — egyre megbecsültebb kincse a magyar szellembirodalomnak. Kereken tíz esztendő telt el a „szegedi remete“ halála óta és ez a világhatásstrófiákkal térhes évtized megérlette úgyszólván az egész magyar társadalomban annak a tudatát, hogy Juhász Gyula költészete milyen felbecsülhetetlen értéket jelent számunkra, az egyetemes magyarság számára. A költő meghalt, meggyőört teste a szegedi őskert homokjában pihen, egyszerű fekete márványkereszt-alatt, de versei élőbbek, mint valaha. Egyre gyakrabban röppennek fel a rádió éterhullámain, egyre sűrűbben csendülnek fel a pódiumról és hirdetik a világ minden égtája felé az igazsággal, emberséggel egyesült igaz magyarságot.

A könyvnapot az idén igazi ünneppé az az ízlésesen kiállított könyvecske avatta, amely Juhász Gyula költészetének nagy gonddal kiválogatott darabjait köti gyönyörű bokrétaiba és nyújtja át fejedelmi ajándékként a nagyközönségnek. A kiadó — Szukits László — kétségtelenül nagy szolgálatot tett a magyar literatúrának, amikor ezzel a kötéssel jelentkeztet a magyar könyvpiacra, mert elérhetővé tette a magyar írás minden barátja számára Juhász Gyulát. És jó munkát végzett Ertsey Péter is, a kötetbe került versek összeválogatója, mert hibátlan és hiánytalan képet ad az olvasó kezébe Juhász Gyuláról. Nagy rajongással, a költő nagyságának kijáró tisztelettel és a lelkes tanítvány szeretetével válogatta ki azokat a verseket, amelyek Juhász Gyula költészetének különleges értékéről tanúskodnak. Ez a kis kötet híven megmutatja Juhász Gyulát, az annyiszor megcsúfolt magyarság, meggyalázott igazság, megalázott ember, a legszelidebb szomorúság és a legmélyebb fájdalom költőjét, aki leghalkabb szavában is forradalmár, reformátor volt, akinek hangjában a világ minden bánata sikoltott föl.

A kis kötet több, mint 150 verset foglal magában, valóban a legszebbeket és azokat, amelyek egy költői lélek fejlődésének, mélyülésének megrázóan érdekes vonalát mutatják. Külön értéke a kis könyvecskének, hogy hét eddig még kiadatlan és kevéssé ismert Juhász-verset is visszaállít a költő életművébe.

Magyar László

SÁRKÖZI GYÖRGY ÖSSZES VERSEI ÉS KISEBB MŰFORDÍTÁSAI. (Sarló-kiadás.)

Az út, melyet a költő az „Angyalok harcá“-tól, a világ dinamikus erőinek fiatalos lázában izzó átfogásától a „Mindhalálíg“ kissé fanyar, egyszerű és puritán lírájáig megtett, a költői világtátlás útjának klasszikus példája. Illyés, Szabó Lőrinc, Fodor József, a Nyugat második lírikus nemzedékének leghalványabb s tán legérzelmesebb hangja és atitűdje az övé. Egy világnézeti sikről indult el Illyéssel: az emberi és szociális igazság s a magyar nép és szegény parasztság jogait kérte számon korától. Csakhogy ő nem alulról indult, s nem születésével jegyezte el népét, hanem egy magasabb, szellemi szintézis markolta bele világképébe szocializmusát.

Összegyűjtött versei a valóság eredőjétől befele haladó spirituálisan értelmű költői világszemléletet mutatják. Hömpölygő hosszú sorai az ifjúság csodálatos természet-élményét ölelik magukba; a táj, s a tájalkotó elemek megleskésítése ez a líra. Nincs közvetítő közeg jelenség, világerők és költői befogadás között. Innen, a természet mély magabizolvasztásából bomlik ki az emberi világ szövevénye, mind sűrűbben, míg a „Higgy a csodában“ költője már a külső elemek igénybevétele nélkül jut el az emberi problémák egyenes fölfedéséig.

Sárközi lírájában az eszmei tisztultságon kívül az az érzékenység a legmegkapóbb, mely a mindennap megszokottá kopott képei mögött észreveszi és fölillantja a csak kevesek számára megmutakozó ünnepit és egyszerűt. Tudatosan a nehéz úttal, a szenvedést, vagy